

20. yüzyıl teknolojik ütopyalarının günümüze yansıması: Kapsül oteller

Reflection of 20th-century techno-utopias to the present day: Capsule hotels

Res. Asst. Merve Köse^{1*}, Assoc. Prof. Dr. İpek Memikoğlu²

¹Atılım University, Faculty of Fine Arts, Design and Architecture, Department of Fine Arts and Elective Courses, Ankara, Türkiye.
merve.kose@atilim.edu.tr

²Atılım University, Faculty of Fine Arts, Design and Architecture, Department of Interior Architecture and Environmental Design, Ankara, Türkiye.
ipek.memikoglu@atilim.edu.tr

*Corresponding Author

Received: 31.10.2024
Accepted: 27.04.2025

Citation:
Köse, M., Memikoğlu, İ. (2025). 20. yüzyıl teknolojik ütopyalarının günümüze yansıması: Kapsül oteller. *IDA: International Design and Art Journal*, 7(1), 20-37.

Özet

Artan nüfus, yükselen arsa fiyatları ve zorlaşan ekonomik koşullar gibi birçok neden otel tasarımlarında değişikliğe yol açmıştır. Çözüm olarak dar alanda planlanmış, uygun fiyatlı, havaalanı veya tren istasyonlarına yakın kapsül otel konsepti ortaya çıkmıştır. Tasarımında 20. yüzyıl teknolojik ütopyalarından esinlenen ve ilk olarak 1970'lerde Japonya'da ortaya çıkan kapsül oteller, 21. yüzyılda birçok ülkede yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu çalışmanın amacı farklı ülkelerdeki kapsül otellerin ortak ve farklı özelliklerinin tespit edilmesidir. Bu kapsamda Nine Hours Kapsül Otel (Osaka), KINN Kapsül Otel (Singapur) ve Kapsül Otel-Sidney (Sidney) olmak üzere üç kapsül otel örneği seçilmiştir. Çalışmada kavramsal inceleme ve durum çalışması yöntemini içeren karma bir nitel araştırma yöntemi kullanılmış, benzeşik (homojen) durum örnekleme tekniğiyle seçilen otel örnekleri analiz edilmiştir. Ekonomik ama son derece kısıtlı imkânlarla sahip olan kapsül otellerin tasarımında kapsüllerin boyutu ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Aynı zamanda kapsüllerde kullanılan renkler, formlar, malzemeler ve donatı çeşitliliği de kapsül otelleri birbirinden ayıran özelliklerdendir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre otellerin konumu, renk ve malzeme tercihleri ve donatıları farklılık gösterse de kapsüllerin boyutlarının, yerleşimlerinin ve kapsüllere giriş yönlerinin literatürde tanımlanan kapsül otel kavramından uzaklaşmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kapsül otel, Mikro konut, Teknolojik ütopya, Metabolizm hareketi, Archigram

Abstract

Several factors, such as population growth, increasing land prices, and challenging economic conditions, have led to a change in hotel design. In response to these challenges, capsule hotels have emerged as a potential solution. These hotels are designed to be compact, cost-effective, and conveniently located near airports or train stations. Inspired by the 20th-century techno-utopias and first emerging in Japan during the 1970s, these capsule hotels have spread to many countries in the 21st-century. The aim of this study is to identify the common and distinctive features of capsule hotels in different countries. Three capsule hotel examples were selected, namely the Nine Hours Capsule Hotel in Osaka, the KINN Capsule Hotel in Singapore, and the Capsule Hotel-Sydney in Sydney. The study used a mixed qualitative research method, including conceptual analysis and case study, and the selected hotel examples were analyzed using the homogeneous sampling technique. The design of these hotels, characterized by economic efficiency and limited facilities, shows variations across different countries in terms of capsule dimensions, color schemes, materials, and furnishings. The findings reveal discrepancies in location, color schemes, material choices, and amenities; however, the size, configuration, and access orientations of the capsules remain consistent with the established capsule hotel concept as defined in the literature.

Keywords: Capsule hotel, Micro-dwelling, Techno-utopia, Metabolism movement, Archigram

Extended Abstract

Introduction: Following the Industrial Revolution and the subsequent mechanization process, there was a notable acceleration in the migration of people from rural to urban areas, accompanied by a corresponding rise in the urban population. In contemporary urban environments, where population growth is occurring at a rapid pace and natural resources are being depleted at a similar rate, the production and use of limited spatial units are inevitable consequences of evolving lifestyles. Concurrently, the proliferation of technology has facilitated enhanced national and international trade and communication opportunities, thereby accelerating the mobility of users and employees. With the increase in population and mobility and the decrease in resources (Özturan, 2015: 133; Sekman, 2017: 114), there has been a tendency to search for the smallest habitable space (Yücel & Seçer, 2019: 103). In addition to the negative consequences of industrialization, the deterioration of urban environments has led architects and urban planners to rethink the concept of the ideal city. Consequently, the concept of utopia became increasingly popular in the 20th-century (Sekman, 2017: 114). Prominent techno-utopians of the 20th-century, especially the Metabolists and the Archigram group, introduced the concept of the capsule living unit (Michael et al., 2018: 1405-1406).

Purpose and scope: The purpose of this study is to determine the common and distinctive features in terms of capsule dimensions, color schemes, materials, furnishings, and location of capsule hotels that emerged in various countries with the realization of 20th-century techno-utopias.

Method: The study utilized a mixed qualitative research method that combined case study and conceptual analysis techniques. To develop the conceptual framework, a thorough interdisciplinary literature review and document analysis (written and visual documents) were conducted as part of the qualitative data collection process. Sampling methods used in qualitative research include critical case sampling, homogeneous sampling, typical case sampling, and maximum variation sampling (İslamoğlu & Almaçık, 2019: 224). For a comparative analysis of capsule hotels, three representative examples were selected from developed cities that are densely populated and therefore have limited accommodation opportunities. These cities are Tokyo, Singapore, and Sydney, which are also among the “alpha cities” (Globalization & World Cities, 2025). A homogeneous sampling technique was used to select the Nine Hours Capsule Hotel in Osaka, the KINN Capsule Hotel in Singapore, and the Capsule Hotel Sydney in Sydney. The concept of capsule hotels, as defined in the literature, is examined through these examples. The study focused on understanding the general features of capsule accommodations, including capsule dimensions, color schemes, materials, furnishings, and locations. The analysis included visual data, literature reviews, and information gathered from the hotels' websites.

Findings and conclusion: The concept of 20th-century techno-utopias, as exemplified by capsule hotels, has emerged as a significant component in the contemporary accommodation industry. Despite their notable drawbacks, such as the potential for claustrophobia, these hotels are often favored for their affordability, prime location, efficient use of limited space, and overall functionality. A notable example is the Capsule Inn Osaka (1979, Kishō Kurokawa), widely regarded as the world's first capsule hotel, which features sleeping capsules measuring 1.81 m². According to the existing literature, capsule hotels are typically defined as units with areas ranging from 2 to 2.5 m². The selected sample of capsule hotels also falls within this size range. While these dimensions might be considered small by European and American standards, it is noteworthy that the Nine Hours Capsule Hotel in Japan and the KINN Capsule Hotel in Singapore occupy a larger total area than the Capsule Hotel-Sydney in Australia. The Nine Hours Capsule Hotel features a staggered configuration, with capsules arranged in two rows. In contrast, the other hotels use a stacked configuration. A notable disadvantage of capsule hotels is the problem of sound transmission caused by their side-by-side positioning. However, the KINN Capsule Hotel has been designed with sound insulation to mitigate this problem. Further analysis of capsule hotels reveals a general tendency to avoid right angles and incorporate softer forms in their design. The materials and color schemes used in the design of these hotels vary. The KINN Capsule Hotel, for instance, features wooden materials that create a sense of coziness and warmth. In contrast, the Nine Hours Capsule Hotel and Capsule Hotel-Sydney have a more futuristic impression due to the use of white colors and sleek forms, which also contribute to a sense of spaciousness and brightness. The Capsule Hotel-Sydney features distinctive carpeting and curtain designs when compared to other hotels. The design of the Nine Hours Capsule Hotel features a minimalist approach to furnishings, emphasizing simplicity. The KINN Capsule Hotel features a folding table that maximizes space efficiency. Notably, the Nine Hours Capsule Hotel is the only one strategically located at an airport or train station, aligning with the primary purpose of capsule hotels. However, all of these hotels are located in city centers, allowing for convenient walking access to major destinations. Despite the growing popularity of capsule hotels and micro-dwelling, there is a paucity of academic studies that focus on this topic, particularly in the fields of architecture and interior architecture. Therefore, it is imperative to encourage further academic research in this area to fill the existing gap in the literature.

Keywords: Capsule hotel, Micro-dwelling, Techno-utopia, Metabolism movement, Archigram

GİRİŞ

İş, eğitim gibi sebeplerle farklı coğrafyalarda yaşamak zorunda kalan bireyler, bu süreçte farklı konumlarda yaşama ve çalışma ortamlarına ihtiyaç duymaktadır (Özturan, 2015: 127). Şehirler ve ülkeler arası göçler ile yoğun nüfus artışı, kentlerin sürekli olarak dış çeperlere doğru genişleyerek büyümesine neden olmaktadır. Bu büyüme yeni kent merkezlerinin oluşmasına ve birçok kaynak sorununa yol açmaktadır (Kurnalı, 2022: 21). Ekonomik krizler, yükselen arsa ve konut fiyatları, teknolojik gelişmeler ve değişen yaşam koşulları kullanıcıların ihtiyaçlarını dönüştürerek modern kentlerde “mikro mimarlık” üretimini ve kullanımını kaçınılmaz hâle getirmektedir (Belentepe & Kariptaş, 2019: 182; Yücel & Seçer, 2019: 103). Bu durum, özellikle 20. yüzyılda mekân üretiminde etkili olan temel kavramların yeniden tanımlanmasını gerektirmiştir (Özturan, 2015: 127). Kent yaşamındaki bu değişimle birlikte, ekonomik ve yaşanabilir en küçük hacim arayışları artmış, buna paralel olarak, ihtiyaç duyulan hacim giderek azalmış ve daha esnek çözümlere sahip yapılar ortaya çıkmıştır (Yücel & Seçer, 2019: 103). Bu esnek ve küçük mekân arayışı, mimaride mikro ve kapsül kavramlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Belentepe & Kariptaş, 2019: 182; Kurnalı, 2022: 21).

Kapsül mimari tipolojisine, 1920’lerden itibaren tasarımlarda yer verilmesine rağmen, “kapsül” kavramı ilk kez 1964’te Archigram üyesi Warren Chalk tarafından ortaya atılmış, ardından Metabolistler tarafından sıklıkla kullanılmıştır (Cook, 1999: 44; Şenk, 2018: 3, 8). Bu bağlamda Metabolizm ve Archigram gibi 20. yüzyıl teknolojik ütopyalarının günümüzdeki yansımaları arasında yer alan kapsül oteller çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Kavramsal inceleme ve durum çalışması içeren karma bir nitel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmada, ilk olarak 20. yüzyıl teknolojik ütopyalarına kısaca değinilmiş ve ardından mikro konut, kapsül konut ve kapsül otel kavramları ele alınmıştır. Kapsül otel kavramının ortaya çıkışındaki en önemli etkenlerden olan nüfus yoğunluğu ve sınırlı konaklama olanakları göz önünde bulundurularak, gelişmiş “alfa kentler” (Globalization & World Cities, 2025) arasından benzeşik (homojen) durum örnekleme tekniğiyle seçilen Nine Hours Kapsül Otel (Osaka), KINN Kapsül Otel (Singapur) ve Kapsül Otel-Sidney (Sidney) incelenmiştir. Farklı ülkelerden seçilen bu kapsül otellerde tercih edilen ortak tasarım kriterlerinin, mekânsal büyüklük, renk, malzeme, donatı ve konum seçimlerinin karşılaştırmalı analizinin yapılması amaçlanmıştır. Çalışmada, söz konusu kapsül otellerin ortak ve farklı özellikleri analiz edilerek literatürdeki kapsül otel kavramının tanımına ne kadar uyduğunun tespit edilmesi ve son yıllarda yaygınlaşan kapsül otellerin mimari tasarımında tercih edilen yaklaşımların incelenmesi hedeflenmiştir.

20. Yüzyıl Teknolojik Ütopyaları (Teknotopya)

Endüstri Devrimi sonrasında, makineleşme süreciyle birlikte kırsal kesimden kente göç hızlanmış, kent nüfusu artmış ve bu artış kentsel çevreyi olumsuz etkilemiştir. Endüstrileşmenin getirdiği bu olumsuzluklarla birlikte kentin yaşanabilir ortamdan uzaklaşması ideal kent kavramının sorgulanmasına, beraberinde mimar ve şehir plancıların yeni arayışlara yönelmesine neden olmuştur. Bu doğrultuda 20. yüzyıl şehir planlaması değerlendirildiğinde ütopya kavramının güçlendiği görülmektedir (Sekman, 2017: 114). Yirminci yüzyıl ütopyistleri arasında Le Corbusier, Walter Gropius, Superstudio, Yona Friedman, Sovyet Konstrüktivistler, Peter ve Alisson Smithson, Tony Garnier ve Frank Lloyd Wright gibi öncü mimar ve gruplar yer almaktadır. Garnier ve Le Corbusier gibi ütopyacılar kentlerin bir makine gibi çalışması gerektiğini öne sürerken; Fuller gibi ütopyacılar ise yalnızca konut sorununu ele almıştır (Arslan, 2006: 10).

Ütopyanın distopya, teknotopya ve ekotopya gibi farklı biçimleri bulunmaktadır. Distopya, mevcut düzeni eleştirmekte ve ütopyanın aksine karamsar bir gelecek öngörmektedir. Teknotopya, teknolojinin hakim olduğu ütopya türüdür. Ekotopya ise Ernest Callenbach’ın 1975’te ekolojik yaşam temelli ideal düzen tasviriyle ortaya çıkan yaklaşımdır (Şensoy, 2016: 10). Bu çalışmada, mikro ve kapsül kavramı örneklerinin sıklıkla görüldüğü teknotopya yaklaşımına kısaca yer verilmiştir. Yirminci yüzyılda ortaya çıkan ütopyaların büyük bir kısmı teknoloji odaklıdır. Gündelik yaşamın ve geleceğin sorunlarına teknoloji odaklı çözümler sunan ve farklı malzemeleri bir araya getirerek yenilikçi tasarımlar üreten ütopyalar teknotopyadır (teknolojik ütopya). Teknotopyalarla birlikte teknoloji olgusu içerisinde hareketlilik/mobilité, esneklik ve değişebilirlik/dönüştürülebilirlik kavramları sıklıkla görülmektedir. Buckminster Fuller, Metabolistler ve Archigram grubu teknolojik ütopyistler arasında en bilinenlerdir (Arslan, 2006: 10-11). Metabolistlerin ve Archigram grubunun tasarımlarında kapsül kavramına sıklıkla yer verdikleri gözlemlenmektedir.

1960'ta ortaya çıkan Metabolizm, Japonya'daki nüfus artışından kaynaklanan sorunları ve sosyal ihtiyaçları çözümlenmeyi amaçlayan mimari bir akımdır. Kenzo Tange, Youji Watanabe, Masato Otaka, Noboru Kawazoe, Kiyonori Kikutake, Fumihiko Maki, Takashi Asada, Kiyoshi Awazu, Kenji Ekuan ve Kishō Kurokawa hareketin başlıca mimar ve tasarımcılarından. Metabolistlerin öncelikli hedefleri savaş sonrası ortaya çıkan inşaat patlaması bağlamında toplu konut sorunlarını çözmek olmuştur. Kikutake, Kurokawa, Ekuan ve Asada araştırmalarında toplu konut üretimine potansiyel bir alternatif olarak kapsül yaşam birimlerine yönelmişlerdir (Michael vd., 2018: 1406; Sekman, 2017: 116-117). Metabolistler yalnızca küresel modern mimari hareketlerden değil, aynı zamanda genetik, biyoloji, uzay teknolojisi, bilgisayar bilimi, iletişim teknolojisi ve modern sanattan esinlenmiş (Pernice, 2007: 358-359'dan aktaran Tamari, 2014: 214), şehri ve mimariyi organik ve sürekli değişen bir varlık olarak ele almıştır. Yaşayan hücre benzetmesi ile kapsül yaşam ünitesi kavramı, mega yapılara olan tutkunun ve sembolik mekânlar yaratma arayışının yanı sıra temel ilkelerinden biri hâline gelmiştir (Michael vd., 2018: 1405). Metabolizm felsefesi, yalnızca teknolojik sanayileşme ve seri üretime bağlı kalmanın ötesinde, zengin mimari eserler üretmek için prefabrikasyon tekniğini kullanmayı da amaçlamıştır (Kurokawa, 1977: 86).

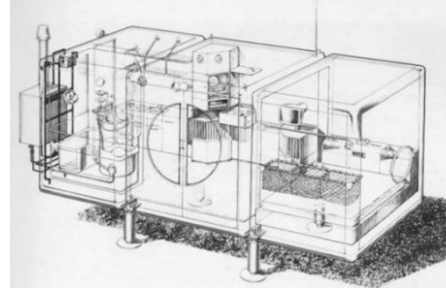
Kikutake'nin ilk büyük ölçekli kapsül konut planı, 1963'te *Marine City*'nin (Görsel 1) bir parçası olarak sunulmuştur. Fakat kapsül planlarının hiçbiri gerçekleşmemiştir (Michael vd., 2018: 1407-1408). "Kapsül mimarı" olarak anılan Kurokawa'nın (1977: 15) *Capsule House "K"* (1972) (Görsel 2) ve *Capsule Village* (1972) (Görsel 3) tasarımları hem Metabolizm hem de kapsül konut örnekleri arasında yer almaktadır. *Capsule House "K"*, mutfak, yatak odaları, çay odası ve merkezi bir yaşam alanından oluşmaktadır. Çay odası kapsülü, geleneksel çay odalarıyla aynı olacak şekilde 2,5m x 4m boyutlarında tasarlanmıştır. Yuvarlak pencereler ise geleneksel çay odalarında kullanılan bir pencere tasarımının modern endüstriyel yöntemlerle üretilmiş kopyalarıdır. *Capsule Village*, 3m x 6m boyutlarında tasarlanmış, mekanik (mutfak, tuvalet ve yakıt merkezi), oturma ve uyku olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Her bölümün boyutları ve malzemeleri, kullanıcıya geniş bir seçim yelpazesi sunacak şekilde birbirinden farklı biçimlerde tasarlanmıştır (Kurokawa, 1977: 113, 118).

Görsel 1. Marine City, 1963

Görsel 2. Capsule House "K", 1972

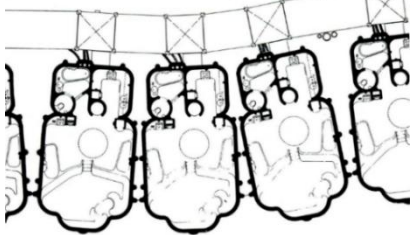

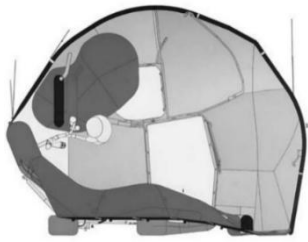
Görsel 3. Capsule Village, 1972

Diğer bir teknolojik ütopya yaklaşımı doğrultusunda fikirler üreten Archigram grubu Warren Chalk, Ron Herron, Dennis Crompton, Peter Cook, Michael Webb ve David Greene tarafından 1960'larda kurulmuştur (Mallgrave, 2005: 367). Archigram grubu hem mimarlık ortamındaki hem de mimarlık dergilerindeki sıradanlığa tepki olarak doğmuştur (Duran, 2011: 47). 1960'lı yılların popüler kültürünün mimarlık ve sanat alanlarına yansımalarının yanı sıra teknolojinin gelişmesi de Archigram'ın doğuşunda önemli rol oynamıştır. Archigram grubu ve Metabolistler birbirlerinden büyük ölçüde etkilenmiştir. Bu etkilenmenin bir sonucu olarak konut tasarımında birbirleriyle benzer anlayışta öneriler sunmuş, yok olan Japon kentlerinin ancak teknoloji etkin hızlı bir üretimle yeniden inşa edilebileceğini ileri sürmüştür. Hem teknolojinin hem de kentlerin sonsuz bir değişim ve hareketlilik içinde olduğu fikrinden yola çıkarak, bir şehrin organizasyonundaki en büyük sorunun farklı boyut ve işleve sahip parçaları birbirine bağlamak olduğunu savunmuştur (Arslan, 2006: 11; Özturan, 2015: 129-130).

1960'ların ilk yarısında Archigram üyeleri İngiltere'de kapsül olarak tanımlanan yaşam birimleri tasarlamıştır. *Capsule Homes* (1964, Warren Chalk), *Plug-in City* (1964, Peter Cook) ve *Gasket Homes* (1965, Warren Chalk ve Ron Herron) (Tablo 1a, b) gibi bireyselleştirilmiş kapsül yaşam birimleri, genellikle bir mega yapı çerçevesine bağlanmıştır (Şenk, 2013: 353). Cook tarafından nüfus yoğunluğu ve kentleşme göz önüne alınarak temel bir taşıyıcı üzerine takılabilir olarak tasarlanan *Plug-in City* projesindeki Kapsül Evler dar alana

sahip bir konut örneğidir (Barışık & Özen, 2020: 543). *Living Pod* (1966, David Greene) ve *Cushicle* (1966-1967, Michael Webb) (Tablo 1c, d) ise bağımsız olarak tasarlanmıştır (Şenk, 2013: 353).

Tablo 1. Temel bir taşıyıcı üzerine takılabilir ve bağımsız olarak tasarlanan kapsüller

Temel bir taşıyıcı üzerine takılabilir olarak tasarlanan kapsüller	
	
a. Plug-In City: Maximum Pressure Area, 1964	b. Gasket Homes, 1965
Bağımsız olarak tasarlanan kapsüller	
	
c. Living Pod, 1966	d. Cushicle, 1966

Mikro Konut

Artan dünya nüfusu, değişen ihtiyaçlar, gelişen teknoloji, ekonomik kriz, yükselen arsa ve konut fiyatları ve kent içi serbest alanların yetersizliği mikro mimarlık ürünlerine olan ihtiyacı artırmıştır (Belentepe & Kariptaş, 2019: 182). Tasarım dünyasında hızla ilerleyen bu küçük hacim ihtiyacı, insanlarda sıcak ve bütünleşmiş mekânlarda yaşamaya karşı bir ilginin oluşmasına neden olmuştur. Bu gelişmeye başta Japon kültürü ve yaşam alanları, ardından tasarım dünyası ve küçük hacim üretimi eşlik etmiştir (Yücel & Seçer, 2019: 111). Böylece kent merkezlerinde yeni inşa edilen yapılarda gereksiz mekânsal büyüklüklerden kurtulma eğilimi baş göstermiş ve yoğun kentlerde mekânsal büyüklüğü daha küçük akıllı mekânlar için mikro mimari çözümler ortaya atılmıştır (Belentepe & Kariptaş, 2019: 182-183). Haack ve Höpfner (2010: 11) mikro mimarlık kavramını mimarinin işlevini kaybetmeden minimum ölçekte minyatürleştirilmesi olarak tanımlamaktadır. Mikro mimarlık ürünleri bağlam içinde geliştirilebilirlik, mobilite, esneklik, değişebilirlik/dönüşebilirlik, sürdürülebilir, kolay ulaşılabilir ve ekonomik olma özelliklerini taşımakta ve daha az kaynak kullanımı gerektirmektedir. Bu özellikler mikro mimarlığın modern toplumun artan hareketliliğine uyum sağlamasını ve kentlerin yoğun bölgelerinde inşa edilmesini uygun hâle getirmektedir (Haack & Höpfner, 2010: 20, 23; Kurnalı, 2022: 21). Günümüzde mimarlık disiplininin bir dalı sayılan mikro mimarlık ürünlerine mikro konut, küçük ev (tiny house), karavan, kabin, büfe, kiosk, otobüs durakları gibi mobil yapılar ve afet konutları örnek verilebilir (Kurnalı, 2022: 21).

Savaşlar, buluşlar ve teknolojik ilerlemeler gibi durumların ardından değişen toplum yapısı, konut evriminin en önemli faktörüdür. Makineleşmenin getirmiş olduğu seri üretimle birlikte konut kavramı değişmiş, yenilenmiş, ucuz ve hızlı olarak inşa edilebilir hâle gelmiştir. Kentler arası göçler ülkeler arası göçlere dönüşmüş ve metropol-mega kent kavramları ortaya çıkmıştır. Artan nüfus ve kent merkezlerindeki alan yetersizliği sorunu konut fiyatlarının karşılanamaz hâle gelmesine sebep olmuştur. Aynı nedenlerden daralan mekânlar, kullanıcıların zaman içinde değişen ihtiyaçları/istekleri ve aile yapısındaki değişimler konutların iç mekânlarının tasarımını etkilemektedir. Geniş ailelerin yerini çekirdek aileler almaya başlamış, konutlarda yaşayan insan sayısı azalmıştır (Barışık & Özen, 2020: 538; Özturan, 2015: 129; Soub & Memikoğlu, 2020: 88). Bu kapsamda Japonca'da "kyosho jutaku" olarak adlandırılan mikro konut kavramı ortaya çıkmıştır (Richmond, 2012: 45). Şekerci ve Taştan (2024: 104) mikro konutu kişi başına düşen mekânsal büyüklüğün minimum düzeyde olduğu, düşük maliyetli ve geçici konutlar olarak tanımlamaktadır. Mikro konutlar yüksek

yoğunluklu alanlarda geliştirilmektedir. Bu nedenle tarihsel standartlara kıyasla birim başına nispeten daha az mekânsal büyüklüğe sahiptir. Literatürde tanımlanmış boyutlara veya kısıtlamalara sahip olmasa da yaklaşık 14m²-20m² arasındaki mekânsal değerlerle tanımlanmaktadır. Evrensel değil yalnızca belirli koşullar altında gerekli özel bir tür olan mikro konutların boyutu, içinde bulunduğu pazara göre belirlenmektedir. Bu boyutlar ülkeden ülkeye farklılık gösterdiği gibi aynı ülkede yer alan farklı kentlere göre de değişiklik göstermektedir. Mikro konutlar çok katlı veya küçük bir arsa üzerinde birçok kata yayılmış olarak da tasarlanabilmektedir (Belentepe & Kariptaş, 2019: 182; Bilquish & Susanto, 2018: 10; Iglesias, 2014; Richmond, 2012: 45; Urban Land Institute, 2014: 5).

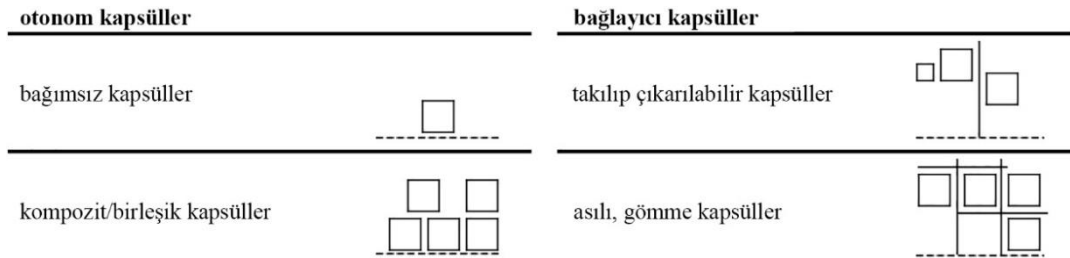
Japon tasarımcıların basit ve mikro kompakt hacimler yaratma amacı dünyada yayılmış ve tasarımcılar origami gibi katlanabilen entegre mekânlar tasarlamaya başlamıştır. Japon kültürüne ait geçmişten gelen sadelik arzusu, insanların minimum ölçekte yaşama isteklerini kavramaya yardımcı olmaktadır (Yücel & Seçer, 2019: 107). Günümüzde özellikle Japon tasarımcılar mümkün olduğu kadar az yer kaplayıp aynı zamanda yüksek yaşam kalitesi sağlamak amacıyla farklı konut konseptleri ortaya koymaktadır (Jablonska vd., 2018: 239). Küçük ev (tiny house) ve stüdyo daire kavramları literatürdeki mikro konut örneklerindedir (Belentepe & Kariptaş, 2019: 191). Tek başına yaşayan bireyler, genç çiftler ve ev arkadaşları mikro konutların hedef pazar profilini oluşturmaktadır (Urban Land Institute, 2014: 5). Bu profil stüdyo daire, 1+1 daire ve tek yataklı kiralık odalar gibi uygun fiyatlı, dar hacimli ve çok katlı konutları tercih etmektedir (Barışık & Özen, 2020: 538). Son yıllarda ön plana çıkan küçük ev hareketinin evrimi 20. yüzyılın “az çoktur” şeklindeki minimalist inancından etkilenmiştir. Küçük ev hareketinin temel dayanağı, ev sahiplerinin çevresel etkilerini azaltabilmeleri ve ayak izlerini en aza indirerek satın alınabilirliklerini artırabilmeleridir (Baydaroğlu, 2022: 15). Dolayısıyla tasarımcı ve mimarlar 21. yüzyıl konutu örneği olan mikro konutlarda hem yaşam alanını küçültmüş hem de felsefe olarak fazlalığı reddetmiştir. Mikro konutların tasarım stratejisi lüks sayılabilecek her türlü fazla alanı ortadan kaldırarak sakinlerine ihtiyaç duydukları gerekli alanı sağlamaktır. Hızlı ve kolay kurulum yapılması bu evlerin en önemli özelliklerindedir. Mikro konutlarda boyut, ağırlık, fonksiyon, verimlilik, yalınlık ve sadelik önemlidir. Yaşam alanının yalnızca %40'ı sıklıkla kullanılmaktadır ve mikro konut gerekli yaşam alanını sağlayan minimalist bir konsept olarak görülmektedir (Barışık & Özen, 2020: 545-546; Potikyan, 2017'den aktaran Soub & Memikoğlu, 2020: 89). Mikro konut, uyumak ve eşyaları depolamak için bir yer olarak görülürken, diğer faaliyetler dışarıda gerçekleştirilmektedir (Soub & Memikoğlu, 2020: 89). İnsanların sadeleşme ve soyutlaşma isteği devam ettikçe mekânların küçülmesi, tasarımcıları iç mekân ve mobilya tasarımlarında sistem arayışlarına yönlendirmiştir. Hacimlerin küçülmesi fonksiyonların azalmasına neden olmamaktadır. Gelecekte konut kavramının değişmesiyle birlikte insanların kapsül hacimlerde yaşayacak olması yeni mobilya sistemlerinin ortaya çıkmasına yol açacaktır (Yücel & Seçer, 2019: 104-105). Bu dönüşüm, mikro konutun bir alt türü olan kapsül konutları ve mikro konut anlayışı içinde geçici barınma modeli olarak değerlendirilen kapsül otelleri daha da önemli hâle getirmiştir. Bu bağlamda kapsül konut ve kapsül otel kavramları aşağıda kısaca incelenmiştir.

Kapsül Konut

Kapsül kavramı minimal, kompakt, tamamen donanımlı ve mobilyalı yaşam birimleri anlamına gelmektedir. Kapsül olarak adlandırılan mekânsal birimin tanımı mimar Günther Feuerstein tarafından “iletişimle donatılmış en küçük, hâlâ hareketli ve özerk ortam” olarak yapılmıştır (Feuerstein, 1996'dan aktaran Şenk, 2013: 353). II. Dünya Savaşı öncesinde ve sırasında işlevselci yaklaşım, mimaride prefabrikasyona yönelik çabalar, hareketlilik talepleri ve asgari geçim sorunları, mimarları sosyal ve kültürel değişim, uygun konut tipolojisi ve inşaat teknolojisinin yanı sıra ekonomik verimlilikle ilgili sorulara cevap vermek için deneysel uygulamalara yöneltmiştir. Böylece kapsül hacim örnekleri gibi radikal minimal çevrelerin tasarlanması için önemli bir temel oluşturmuştur. Bu bağlamda mimaride kapsül kavramının kökenleri ve gelişimi, modernizmin teorik kavramları, II. Dünya Savaşı sonrası bağlamlar ve özellikle İngiltere ve Japonya'da belirgin bir şekilde teknolojik mimarinin öncüleri aracılığıyla izlenebilir (Şenk, 2013: 352, 358-359). Japonya'daki kapsül konsepti ülkenin kültürel geleneğiyle ilişkilidir. Hızla gelişen büyük kentlerdeki artan konaklama ihtiyaçlarına ve etkisiz mekânsal planlamaya bir yanıt olarak ortaya çıkan bu konsept aynı zamanda Japon toplumunun bilim, teknoloji ve moderniteye olan inancını da yansıtmaktadır (Jablonska vd., 2018: 241; Şenk, 2013: 354).

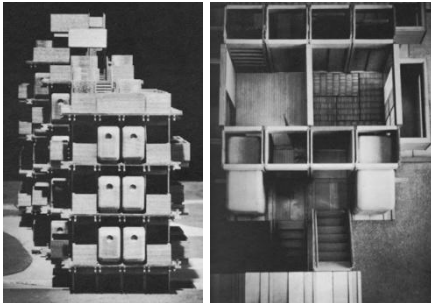
Kapsül hacimler çağdaş mimari topluluklarının ortaya atmış olduğu mikro konut fikirlerinin beraberinde Metabolistlerin ve Archigram grubu üyelerinin tasarımlarından etkilenerek ortaya çıkmıştır. Metabolistler ve

Archigram grubu teknolojiden yararlanarak ilk olarak endüstriyel tasarım ile birlikte minimum boyutta, hareketli ve bir bireyin ihtiyaçlarını rahat bir şekilde karşılayabileceği kapsül konaklama mekânlarını tasarlamıştır (Altun, 2022: 107). Kapsül adı verilen mimari tipoloji 1950'lerin sonunda Kikutake ve Kurokawa'nın projelerinde kullanılsa da "kapsül" kavramı ilk kez Archigram grubu üyesi Chalk'ın 1964'teki *Capsule Homes* tasarımında kullanılmıştır. Nadiren inşa edilmelerine rağmen tasarımcılar arasında ve Japonya'daki yarışmalarda neredeyse yerleşik ve öngörülebilir bir uygulama hâline gelmiştir (Jablonska vd., 2018: 241; Şenk, 2013: 3, 354). Mimarlık tarihinde ise 1960'ların bilimsel ve teknolojik ilerlemeleriyle birlikte ütopyik radikal mimari deneyler ve mega yapılar eğilimiyle ilişkili olarak ele alınmıştır (Şenk, 2013: 352). Kapsül mimarisi otonom ve bağlayıcı/bağlantılı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır (Görsel 4). Otonom, hareketli birimlerden oluşan, bağımsız ve kendi kendine yeten kapsül türüdür. Bir kişi veya küçük bir hane halkı için tasarlanmaktadır. Dikey ve/veya yatay yığılmayı mümkün kılacak biçimlerde bir araya gelerek karmaşık kompozit yapılar oluşturmaktadır. Bağlayıcı kapsüller ise mega yapı çerçevesine bağlanan veya klipsli/takmalı ünitelerden oluşan türdür. Hem altyapı sistemlerine bağlı hem de taşıyıcı olarak altyapı çerçevesine veya çekirdeğine takılabilen, asılabilen veya yerleştirilebilen bağlantılı tiptir. Bu tür tasarımların paradigmatik ve öncü örnekleri arasında Kikutake'nin *Tower Shaped Society* (1958) ve Kurokawa'nın *Bamboo Type Community* (1960) ve Nakagin *Capsule Tower* (1972) ve Chalk'ın *Capsule Homes* (1964) sayılabilir (Şenk, 2013: 354-356).

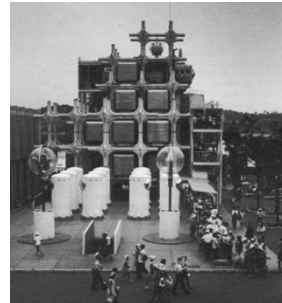

Görsel 4. Mimaride kapsül tipolojisinin sınıflandırılması

Kurokawa'ya göre kapsüller arazi ile bina ilişkilerinin serbest bırakılmasını sağlar ve taşınabilir mimari çağının habercisidir. Kurokawa'nın çalışmalarındaki ilk kapsül tasarımları *Prefabricated Apartment House*'da (1962) (Görsel 5) görülebilir. Planın ana odağı apartman birimleri üretmek için daha geleneksel bir prefabrik inşaat yöntemi üzerinde kalsa da bina sakinlerinin zevk ve ihtiyaçlarına göre uyarlanabilmesini amaçlamıştır. Kurokawa, kapsül mimarisini keşfetmeye EXPO'70 Osaka Dünya Fuarı'nda (1970), sadece altı günde şantiyede bir araya getirilen *Takara Beautilion*'un (Görsel 6) tasarımıyla devam etmiştir. Bağlayıcı/bağlantılı kapsül örneği olan yapı, çelik borulardan oluşan üç boyutlu bir çerçeveden ve çerçeveye konektörlerle monte edilmiş paslanmaz çelik kaplanmış 200 prefabrik kübik kapsülden oluşmaktadır. Kurokawa, yapının anında montajına ve kapsüllerin kurulumuna olanak tanıyan prefabrikasyon teknolojisini kapsamlı bir şekilde kullanmıştır. Bireysel birimler yenileriyle değiştirilecek ve taşınacak şekilde tasarlanmış ancak pratikte bu hiçbir zaman gerçekleşmemiştir (Jablonska vd., 2018: 241; Lin, 2011: 18; Michael vd., 2018: 1410).

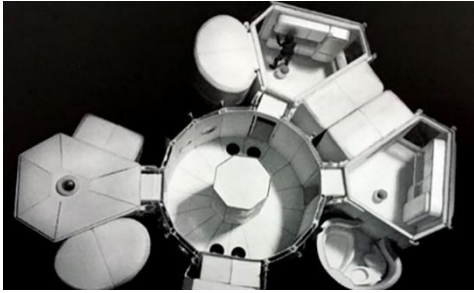
Görsel 5. Prefabricated Apartment House, 1962

Görsel 6. Takara Beautilion, 1970

Kapsül hacimler tasarımcıları, mekânlarla bütünleşik hâle gelebilen yemek yeme, çalışma, oturma, uyuma ve depolama sistemlerinin üretimine yönlendirmiştir. Bu doğrultuda kapsül hacimler minimum seviyede tasarlanabilmektedir (Yücel & Seçer, 2019: 106-107). *Mid-Air Capsule* (1970) (Görsel 7), geleceğe yönelik bir evin tam ölçekli modeli olarak tasarlanmıştır ve Kurokawa'nın Kapsül Bildirgesi'nin en son

gerçekleştirilmiş versiyonudur. Her biri tek kişilik yatak, özel bir mutfak ve entegre bir banyo ile donatılmış olan prefabrik bireysel birimler, standart oturma odasının yerini alan en son yayın teknolojileriyle donatılmış bir bilgi çekirdeğine takılmaktadır. Kısa bir süre sonra Kurokawa'nın araştırmaları, gerçek kullanım için gerçekleştirilen ve ilk kapsül bina olan *Nakagin Capsule Tower*'ın (1972) (Görsel 8) hayata geçirilmesiyle sonuçlanmıştır. Bir aydan kısa bir sürede betonarme bir çekirdek üzerine daha sonra sökülebilen ve değiştirilebilen 144 ünite monte edilmiştir (Michael vd., 2018: 1410). Kompakt mekânlardan oluşan *Nakagin Capsule Tower*'da renk girdisine yer verilmemiştir. Tercih edilen sabit mobilyalar ve beyaz renk bütünleşerek dar olan mekânın daha büyük ve ferah algılanmasını sağlamıştır (Yücel & Seçer, 2019: 108). Kapsül konsepti, çağdaş günlük yaşamın ve mimari üretimin önemli bir parçasıdır. Günümüz mimarlık pratiğinde modern teknolojiyle birlikte konseptin genel olarak bilinen türevleri arasında konut ve ofis komplekslerinin ve sıhhi tesisler gibi tek işlevli prefabrik tesislerin yanı sıra otel gibi çeşitli konaklama yapıları da yer almaktadır (Şenk, 2013: 352, 358-359).

Görsel 7. Mid-Air Capsule, 1970

Görsel 8. Nakagin Capsule Tower, 1972

Kapsül Otel

Kentleşmenin hızla artması, bireylerin yaşam tarzlarının değişmesine ve taleplerinin farklılaşmasına neden olmuştur. Bu nedenle çağdaş ve modern kent kullanıcısının ihtiyaçlarını belirleme, yeniden tanımlama, zaman zaman gözden geçirerek değişime uygun hâle getirme zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Ulusal ve uluslararası anlamda ticaret ve iletişim olanaklarının artması, kullanıcıların ve çalışanların hareketliliğini hızlandırmıştır. Bahsi geçen hareketlilik kavramı ve mekân birimlerindeki kullanıcı sayısındaki artış, küçük hacimlerinin üretilmesine yönelmenin ve enerji kaynaklarının ekonomik kullanılması gerekliliğinin en temel sebepleridir (Özturan, 2015: 133). Bu doğrultuda mimari söylemde ortaya çıkan çözümlerden biri kapsül yaşam birimleri konsepti olmuştur. Batı'da ve Uzak Doğu'da böyle bir teoriye ilişkin deneysel öneriler eşzamanlı sunularak tartışılmıştır. Ancak konsept sadece Japonya'da daha da geliştirilerek "kapsül otel" gibi benzeri olmayan bir tipolojinin yaratılmasını sağlamıştır (Michael vd., 2018: 1405). Kavram, Japonca'da "kapsül otel (kapuseru hoteru)", Çin ve Tayvan'da ise "uzay kapsülü otelleri", "kafes oteller" veya "enerji tasarrufu sağlayan gençlik pansiyonları" olarak bilinmektedir (Chen vd., 2020: 1-2).

Günümüzde otelcilikteki yeniliklerden biri olan kapsül oteller ilk olarak 1970'li yıllarda Tokyo'da geliştirilmiş ve daha sonra dünyaya yayılmıştır. Başlangıçta fazla mesai yapmak zorunda olan ve kalacak güvenli bir yere ihtiyaç duyan Japon işçilere yönelik olarak ortaya çıkmıştır (Bagio & Budidharmanto, 2023: 185; Tüzüncan, 2017: 14865). Nüfus açısından en yoğun kentlerden biri olan Tokyo'da birçok küresel şirket bulunmaktadır ve yerel vatandaşların büyük bir kısmı burada çalışmaktadır. Çoğunlukla işte geç saatlere kadar kalan, birkaç saat sonra geri dönmek üzere eve giden ve tren yolculuğundan korkan bu kişiler, zaman tasarrufu için sıklıkla ucuz gecelik konaklama talep etmişlerdir. Kapsül otellerin amacı bu çalışanlara düşük maliyetli konaklama imkânı sunmaktır (Fragkou & Stevenson, 2012: 1; Rutes vd., 2001: 25). Ayrıca taksi ücretlerinin yüksek olması nedeniyle işçilerin evlerine dönmeleri çok pahalıdır ve o dönemde kapsül otelin fiyatı taksi ücretinden ve iş otellerinden daha ucuzdur (Lemy & Heidi, 2019: 197-198). Kapsül oteller, çeşitli ziyaretçiler ve paylaşılan olanaklar nedeniyle güvenlik, mahremiyet ve genel misafir memnuniyeti ile ilgili kaçınılmaz zorluklara sahip olsa da konumu ve uygun fiyatı sayesinde konaklama endüstrisindeki boşluğu doldurmaktadır (Gunawan vd., 2024: 395-396). Yoğun tempoda çalışan Japon işçilere yönelik olan kapsül oteller kısa sürede turistler tarafından da kullanılmaya başlanmış ve zamanla tüm dünyada ekonomik, yenilikçi ve popüler bir çözüm hâline gelmiştir (Jablonska vd., 2018: 239). Düşük fiyatları ve sorunsuz hizmetleri nedeniyle dünyayı gezmek isteyen genç gezginler arasında da popüler olmuştur (Olorunsola vd., 2023: 2476). İlk kapsül otel *Capsule Inn*

Osaka'dır (1979) (Görsel 9). Daha önce apartman olarak kullanılan bina, mimar Kurokawa tarafından 95×191×95 cm boyutlarında 410 kapsülden oluşan bir otele dönüştürülmüştür. Sadece erkek konuklara yönelik olan otel hala faaliyet göstermektedir (Michael vd., 2018: 1411). Son yıllarda Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avustralya, Singapur, Güney Kore ve Çin de dahil olmak üzere dünyanın pek çok ülkesi metropollerde ve havaalanı terminallerinde kapsül otelleri tanıtmış ve yaygınlaştırmıştır. Japonya dışında konumlanan kapsül otellere *EasyHotel* (2005, İngiltere), bir gençlik hosteli olan *Design Hostel Goli & Bosi* (2010, Hırvatistan), *Xitai Capsule Hotel* (2011, Çin), *UFO Capsule Hotel* (2011, Malezya), *Woke Home Capsule Hostel* (2012, Singapur), *Neosoho Work and Relax* (2013, Tayvan) ve *Antwerp Student Hostel* (2014, Belçika) örnek olarak verilebilir (Chen vd., 2020: 1-2).

Görsel 9. Capsule Inn Osaka, 1979

Kapsül oteller, havalimanları ve büyük kentlerin yoğun merkezi bölgeleri gibi otel inşası için arazilerin kısıtlı ve maliyetli olduğu yerlerde alternatif bir konaklama seçeneği olarak öne çıkmaktadır (Lee, 2013: 11). Özellikle Japon kentleşmesinin özelliklerine göre geliştirilen kapsül oteller, genellikle tren istasyonuna yakın, kent merkezinde bir bölgede konumlandırılmıştır. İş amaçlı seyahat eden kişiler ve turistler, havaalanı tesisleri içerisinde uygun bir konuma sahip olması durumunda, maliyet düşüklüğü ve rahatlığı nedeniyle kapsül otellere yönelmektedir. Bu stratejik yerleşim, uygun dinlenme molaları bulmak için zorlu yolculuklara duyulan ihtiyacı ortadan kaldırmakta ve uçuş öncesinde zaman tasarrufu sağlamaktadır. Sonuç olarak uluslararası birçok havaalanında kapsül oteller göze çarpmaktadır (Bagio & Budidharmanto, 2023: 188; Yu & Akita, 2019: 384). Gatwick Havalimanı'ndaki *Yotel* (2007, Londra) havaalanı terminallerinde kapsül otel konseptine öncülük etmiştir. Moskova Sheremetyevo Uluslararası Havalimanı'nda *V-Express Hotel* (2009) ile *Sleepbox Hotel* (2011-2012) ve Dubai Uluslararası Havalimanı'nda *Snooze Cube* (2011) onu takip etmiştir (Chen vd., 2020: 2). Kapsül otellerin tercih edilmesinde fiyat, konum, hizmet gibi birçok faktör bulunmaktadır. Lee vd. (2018: 492, 497)'nin yapmış olduğu araştırmaya göre kapsül otel seçimi fiyat ile ters; konum ve hizmet kalitesi ise doğru orantılıdır ve kapsül otel seçiminde konum en önemli faktördür (Görsel 10). Olorunsola vd. (2023: 2476) ise araştırma çıktılarına paralel şekilde kapsül otel yöneticilerinin veya planlamacıların konum hakkında iyi düşünmesi gerektiğini söylemektedir.

Özellik	İçerik		
Havaalanına ulaşım	Havaalanından konaklama yerine ulaşım	Elverişsiz	Elverişli
Havaalanına ulaşım	Havaalanından konaklama yerine ulaşım		
Hizmetler	Konaklama tesislerinde sunulan hizmetler		
Hizmetler	Konaklama tesislerinde sunulan hizmetler		
Hizmetler	Konaklama tesislerinde sunulan hizmetler		
Oda ücreti			
Konaklama türü			
Oda ücreti			

Görsel 10. Kapsül otel-pansiyon-üç yıldızlı otel karşılaştırması

Metabolistlerin kapsül yaşam birimi vizyonundan doğan bu tipoloji, o zamandan beri çağdaş Japonya için gerçek bir simgesi olmuş ve salt bir ütopyadan sürdürülebilir bir gerçekliğe dönüşmüştür (Michael vd., 2018: 1411-1412). Kısa dönem konaklama üniteleri olan kapsül oteller, kullanıcı ihtiyacı doğrultusunda mimari ve teknolojiyle birlikte şekillenmiştir (Altun, 2022: 107). Yönetmeliklerde belirtilen alan veya oda yüksekliği gereksinimleri tam anlamıyla karşılanmasa da bu kapsül tesislere otel denilmektedir. Kapsül oteller genellikle kamusal ve özel alanlara ayrılmaktadır. Kamusal alanlarda rekreasyon, gastronomi, içki barları, mağazalar, temsili merdivenler ve asansör lobilerini içeren mekânsal-işlevsel programlara kapsül otellerde yer verilmemektedir. Çoğunlukla bireysel kullanım esasına dayanan kamusal alanlarda tipik olarak giriş alanı, salon, resepsiyon veya sadece bilgisayar/robotlar aracılığıyla işlem yapılan check-in/check-out alanı, odalar ve gerekli yönetim, hizmet/teknik mekânları bulunmaktadır. Sadece temel ihtiyaçların karşılandığı kapsül otellerde tuvaletler, duşlar ve lavabolar ortak kullanılmaktadır. Donatılar farklılık gösterse de her kapsülde yatak bulunmaktadır. Yatağın yanı sıra tasarıma bağlı olarak radyo, çalar saat, TV, oyun konsolu, okuma lambası, ayna gibi donatılara ve kontrol edilebilir havalandırmaya yer verilmektedir. Her kapsülde mahremiyet perde, stor, panjur ve jaluzi aracılığıyla sağlanmaktadır. Kapsüllerde kilide genellikle yer verilmemektedir (Chen vd., 2020: 2; Jablonska vd., 2018: 242, 247; Rutes vd., 2001: 25).

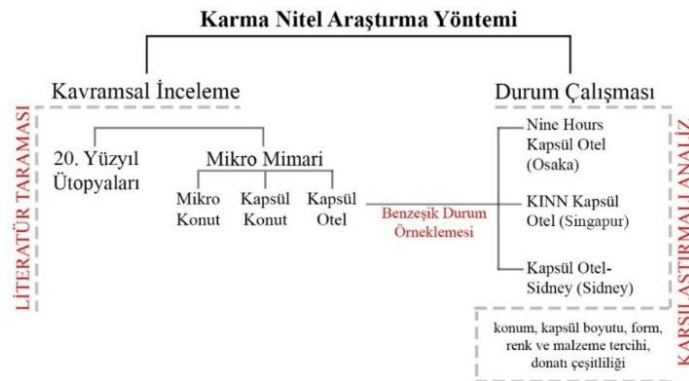
Daha geleneksel otellerin sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymayan konuklara ucuz gecelik konaklama sağlamayı amaçlayan kapsül oteller, genellikle güçlendirilmiş modüler plastik veya fiberglas bloğa küçültülerek uyumak için yeterli alan sağlamaktadır (Boonbanjersri, 2012: 21). Küçük boyutlu bir konaklama birimi olan kapsül otel, misafirin dinlenmesi veya uyuması için en az bir yatak sunmaktadır (Yu & Akita, 2019: 384). Kapsül içinde gerçekleştirilen ana aktivite uykudur (Fragkou & Stevenson, 2012: 2). Çoğu durumda kapsül kullanım süresi maksimum 9 saat ile sınırlıdır. Genellikle dar alanlara veya mevcut binalara sığdırılmalarından dolayı doğal ışık erişimi ve koridorlarda dışarıya bakan pencereleri bulunmamaktadır. Doğal ışıktan mahrumiyet, konukların otelde kısa süreli konaklaması nedeniyle göz ardı edilmektedir. Aynı zamanda iç mekânlardaki güneş ışığı eksikliği daha derin bir uyku sağlamakta ve konukları, konaklama sürelerini kısaltmaya teşvik etmektedir. Kapsül otellerde akustik koşullar yeterli değildir (Jablonska vd., 2018: 239, 244). Birbirine bitişik olan kapsül odalarda ses iletimi mümkün olmaktadır (Olorunsola vd., 2023: 2477). Bu yüzden bazı kapsül otellerde sakin bir atmosfer sağlamak için -kapsüllerin ses geçirebilir olması göz önüne alınarak- konuklara kulaklık verilmektedir (Bagio & Budidharmanto, 2023: 188). Kapsül otel için ana fikir yerden tasarruf etmektir ve çözümlerinin çoğu alan yeterliliğini hedeflemektedir. Bu nedenle kapsüller üst üste dizilir ve koridorlar yönetmeliklerin izin verdiği ölçüde dar yapılır. Kapsüllerin tasarımına bakıldığında raflara ve dolaplara yönelik düzenlemeler farklılık göstermektedir. Bunların ilki bir tarafında kapsüller, diğer tarafında dolaplar bulunan uzun koridor; diğeri bir veya her iki tarafında kapsüller ve dolaplar bulunan koridor ve son olarak hem kapsüllerin hem de dolapların bir tarafta gruplandığı, koridorun diğer tarafında pencerelerin bulunabildiği tek taraflı düzenlemeler şeklinde tarif edilebilir. Aynı zamanda mümkün olduğu kadar çok müşteriyi ağırlamak için dikey plan da değişmektedir. “İstiflenmiş” veya “şaşırtmalı” konfigürasyonda iki veya üç sıra olabilmektedir. Her iki durumda da üst seviyeye erişim merdivenlerle sağlanmaktadır. Kapsüllere giriş ise “yan giriş” veya “ön/baş giriş” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır (Chen vd., 2020: 2; Jablonska vd., 2018: 243-244).

Kapsül otellerde geçici alan kullanımı, çoğunlukla tasarımcıları fütüristik tasarım yaklaşımına teşvik etmektedir. Bu yaklaşım yoğun mavi-mor ve parlak sarı gibi renkler, fütüristik aydınlatma armatürleri, teknolojik ekipmanlar ile vurgulanmıştır. Ancak bazı durumlarda kapsüller ahşap malzeme, perdeler, canlı renkler, ilave konforlu ve ayaklı mobilyalar, halı, pencere, kapsül içinde ilave zemin alanı ve küçük çalışma alanları kullanılarak “ev gibi” tasarlanmıştır (Jablonska vd., 2018: 244-245). Literatüre bakıldığında standart kapsül boyutları Rutes ve diğerlerine göre (2001: 25) 100x200x100 cm, Boonbanjersri (2012: 21)’ye göre 125x200x100 cm olarak belirtilmektedir. Jablonska vd. (2018: 244-245) her iki boyutu da doğrulamakta, ancak 100x200x100 cm boyutundaki kapsüllerin Asya; 125x200x100 cm boyutundaki kapsüllerin ise Avrupa ve ABD kökenli insanlar için uygun olduğunu ifade etmektedir. Çalhan’ın (2023: 124) yapmış olduğu kapsül otel incelemelerine göre ise tek kişilik kapsüller genellikle 100-140x200-240 cm; çift kişilik kapsüller ise genellikle 150-220x190-210 cm arasındadır. Kapsüllerin alanının dar olması nedeniyle birçok kullanıcı bir sıkışma hissi algılayabilir. Bu nedenle mekânın kullanıcıların kendilerini rahat hissedebilecekleri, kolay hareket edebilecekleri ve insan antropometrisine uygunluk sağlanacak şekilde ortalama bir ölçüde kurgulanması önemlidir (Altun, 2022: 81; Yu & Akita, 2019: 384).

YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi, olguları bağlı oldukları ve buldukları bağlam içerisinde doğal görünüşleriyle belgeleri değerlendirme, görüşme veya gözlem yoluyla bilgi edinme ve bu bilgileri analiz ederek kuram geliştirme olarak açıklanabilir. Mülakat, doküman inceleme, örnek olay incelemesi, odak grup görüşmeleri ve projektif teknikler nitel araştırma veri toplama teknikleridir (İslamoğlu & Alınacı, 2019: 220-232). Nitel araştırmalar tek bir yöntem ve tekniğe bağlı değildir. Bu çalışmada durum çalışması ve kavramsal inceleme yönteminin birlikte kullanıldığı karma bir nitel araştırma yöntemi seçilmiştir. Durum çalışması veri toplamanın, bilgileri analiz etmenin ve sonuçları tespit etmenin sistematik bir yoludur. Ortaya çıkan ürünün neden olduğu gibi gerçekleştiğine ve gelecekteki araştırmalarda daha kapsamlı olarak nelerin önemli olabileceğine dair keskinleştirilmiş bir anlayıştır (Davey, 1991: 1). Kavramsal inceleme ise, çalışmanın kuramsal çerçevesini oluşturan kavramların literatürde farklı yaklaşımlarda nasıl ele alındığı inceleyen bir yöntemdir. Çalışmanın kavramsal çerçevesi oluşturulurken kapsamlı ve disiplinlerarası literatür taramasına ve nitel araştırma veri toplama tekniklerinden olan doküman incelemesine yer verilmiştir. Bu çalışmada, literatürde tanımlanan ve topluma hizmet eden kısa süreli konaklama türü olan kapsül otel kavramı, örnekler üzerinden incelenmektedir. Nitel araştırmalarda örnekleme amacı, bir durumu açıklayabilecek ve derinleştirebilecek olan belirli olgu ya da olayı tespit etmektir. Bu bağlamda, çalışmanın konusunun süreçleri hakkında bilgi toplayabilmek için uygun örneğin belirlenmesi önemlidir. Örnekleme yöntemleri arasında kritik durum örnekleme, benzeşik (homojen) durum örnekleme, tipik durum örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme gibi yöntemler yer almaktadır (İslamoğlu & Alınacı, 2019: 224). Bu çalışmada, kapsül otel örneklerinin karşılaştırmalı analizinin yapılabilmesi için Nine Hours Kapsül Otel, KINN Kapsül Otel ve Kapsül Otel-Sidney olmak üzere üç kapsül otel örneği benzeşik durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Kapsül oteller ilk olarak Tokyo’da ortaya çıkmış ve zamanla Japonya genelinde, özellikle metropol ve megapol kentlerde yaygınlaşmıştır. Çalışmada kapsül otel örnekleri yüzölçümüne göre yoğun nüfuslu ve dolayısıyla kısıtlı konaklama imkânına sahip olan gelişmiş kentlerden seçilmiştir. Aynı zamanda bu kentler “alfa kentler” arasında da yer alan Tokyo, Singapur ve Sidney olarak belirlenmiştir (Globalization & World Cities, 2025). İlk örnek olarak Tokyo’daki Nine Hours Kapsül Oteli seçilmiş, fakat literatürde kapsamlı bir analizini içeren çalışma olması nedeniyle, Japonya’nın megapol kenti Osaka’daki şubesi incelenmiştir. İkinci ve üçüncü örneklerde, kapsül otellerin Japonya dışındaki kentlerde nasıl konumlandığının ve tasarlandığının analiz edilebilmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle metropol kentler olan Singapur’daki KINN Kapsül Otel ve Sidney’deki Kapsül Otel-Sidney analiz edilmiştir. Belirlenen örnekler üzerinden farklı kapsül otellerin tasarım yaklaşımlarının analizi gerçekleştirilmiştir. Analizde görsel veriler, literatür taramaları ve otellerin web sitelerinden toplanan bilgiler kullanılmıştır. Karşılaştırmalı analiz yapılırken kapsül otellerin konumu, kapsüllerin boyutları ve kapsüllerde kullanılan renkler, formlar, malzemeler ve donatı çeşitliliği gibi özellikler dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda farklı kent ve ülkelerdeki kapsül otellerin ortak ve farklı özellikleri tespit edilerek literatürdeki kapsül otel kavramının tanımına ne kadar uyduğu tespit edilmiştir (Görsel 11).

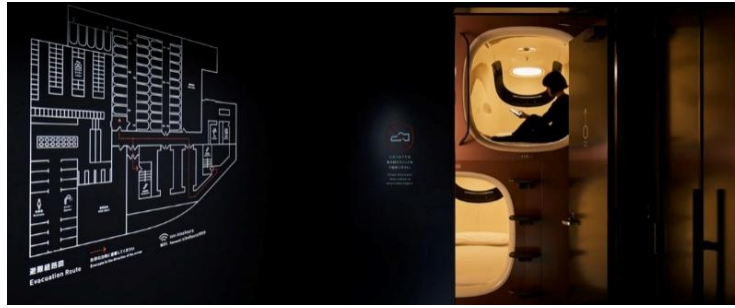
Görsel 11. Çalışmanın yöntem şeması

BULGULAR

Yöntem bölümünde de belirtildiği üzere seçilen kapsül oteller renk, form, malzeme ve donatı çeşitliliği gibi ayırıcı özellikler kapsamında incelenmiştir. Bu kapsül oteller görseller, literatür verileri ve otellerin internet sitelerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Nine Hours Kapsül Otel (Osaka)

12 şubesi bulunan Nine Hours Kapsül Otel'in literatürde Tokyo şubesinin incelemesini içeren çalışmalar bulunmaktadır. Bu yüzden bu çalışmada Osaka'da (Japonya) Namba İstasyonu'nda yer alan şubesi incelenecektir. Nine Hours Kapsül Otel, ismini temel işlev sürelerinden oluşan "1 saat duş+7 saat uyku+1 saat hazırlanma=9h (dokuz saat)" konseptinden almaktadır. 994 metrekarelik otel Tokyo merkezli mimarlık stüdyosu "Naruse Inokuma Architects" tarafından daha fazla işlevsellik, zengin konfor ve konaklama deneyimi sunmak için tasarlanmıştır (World Architecture, 2019). Otel 125 kapsülün yanı sıra yemek alanını, soyunma odalarını ve duşları içermektedir. Otel kompleksi boyunca rehberlik eden ve insanları konseptleriyle tanıştıran tüm ikonografi, mekânın basit, işlevsel, siyah-beyaz ve baştan sona sade olan temel konseptini güçlendirmektedir (Dornob, 2022) (Görsel 12).

Görsel 12. Nine Hours Kapsül Otel, uyku kapsülleri

Nine Hours Kapsül Otel'deki uyku kapsüllerinin iç mekân boyutları 105x215x102 cm'dir. Kapsüller, sıkışmışlık hissini azaltmak ve ferah bir ortam hissi yaratmak için keskin kenarları olmayan bir koza şeklinde tasarlanmıştır. Sadece tek kişilik yataklardan oluşan her uyku modülü, aydınlatma kontrolü için uyku ortamı kontrol sistemine sahiptir (Nine Hours, t.y.a; Nine Hours, t.y.b) (Görsel 13).

Görsel 13. Nine Hours Kapsül Otel, uyku kapsülleri

Kapsül otel resepsiyon, giriş koridoru, sıhhi salon (hijyen alanı) ve uyku kapsülü olmak üzere 4 aşamadan oluşmaktadır. Duş almakla uyumak veya hazırlanmakla dışarı çıkmak arasında geçen süre gibi aksaklıkların neden olduğu stresi azaltmak amacıyla ıslak mekânlar daha işlevsel hâle getirilmiştir. Bu amaçla kilitli dolaplar, duş ve tuvalet alanı tek bir dizi hâlinde birbirine bağlanmış ve bu bağlantılı alana bir lobi fonksiyonu dahil edilerek ferah bir sıhhi salon yaratılmıştır (World Architecture, 2019) (Görsel 14). Kapsül formunda tasarlanan kilitli dolapların boyutu 40x55x180 cm'dir (Nine Hours, t.y.a). Kilitli dolaplar ve kapsüller hariç diğer mekânlar ortak kullanıma açıktır.

Görsel 14. Sıhhi salon

KINN Kapsül Otel (Singapur)

Modern gezginler için Hjhger Studio tarafından 2021’de tasarlanan beş katlı KINN Kapsül Otel, Singapur’un Güney Köprü Yolu boyunca uzanan Çin Mahallesi’nin merkezinde yer almaktadır. On bin metrekarelik alan, bir dizi IoT sistemi, RFID kilitleri, değişken şifre girişleri ve kendi kendine giriş (self check-in) özelliği ile donatılmıştır. Yetmiş iki kapsülden ve lobi, tuvaletler, kiler, çamaşırhane, soyunma odaları ve çatı terası gibi ortak alanlardan oluşmaktadır. Dikey olarak ikişer ikişer istiflenen kapsüller 120x180 cm boyutlarında geniş bir iç alana sahiptir. Kapsüllerin içerisinde tek kişilik yatak, açılır kapanır masa, makyaj aynası, şarj prizleri ve mahremiyet için panjurlar yer almaktadır (Hjhger Studio, 2024) (Görsel 15).

Görsel 15. KINN Kapsül Otel uyku kapsülleri

Kapsüllerde çıkıntı yapan hiçbir parça bulunmamaktadır. Ses yalıtımı için çift panelli tasarlanan duvarlarda, uygun havalandırma ve hava akışı için hava delikleri bulunmaktadır. Otelde ortak banyo ve ortak salon yer almaktadır. Ortak banyodaki aynalarla kapsüllerin girişi aynı formda tasarlanmıştır. Mekânda, psikolojik olarak sakinleştirici ve rahatlatıcı bir ortam için doğanın, kayaların, toprağın ve ağaçların renklerini ve dokularını taklit eden mermer taş döşeme ve dokulu ahşap bölmeler gibi açık kahverengi tonları ve doğal malzemeler kullanılmıştır. Otelin orijinal tavan penceresinden içeri giren doğal ışıkla birlikte 2-4 katının boşluğunda 9 metrelik bir ağaç yer almakta ve açık havada olma hissini içeriye taşımaktadır (Hjhger Studio, 2024) (Görsel 16).

Görsel 16. Ortak banyo, ortak salon ve kat boşluğu

Kapsül Otel-Sidney (Sidney)

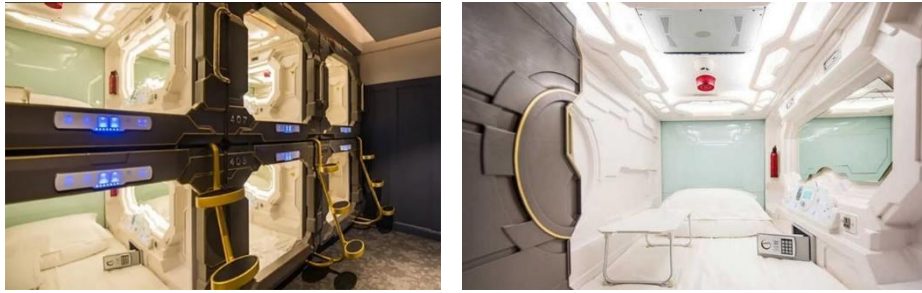
Kapsül Otel-Sidney, Avustralya’nın ilk kapsül otelidir. Sidney’in merkezi iş bölgesinde, Çin Mahallesi’ne yakın bir konumda yer alan otel, Sidney Havaalanı’na tren veya araba ile 20 dakika uzaklıktadır (The Capsule Hotel, 2017). Kapsül otelin tasarımı Giant Design Consultants tarafından yapılmıştır (Hunn, 2017). Modern,

yenilikçi, fütüristik ve uzay kapsüllerine benzeyen kapsüller odalarda yapboz parçalarıyla bir araya getirilmiştir (The Capsule Hotel, 2017). Ön giriş veya yan girişe sahip kapsüllerin her biri, yatak, havalandırma sistemi, eşyaların saklanması için kilitli kasa, klima, USB girişleri, ayna ve güç noktalı ayarlanabilir ışıkları, acil durum butonu, uyku modu ve kapı kilitleme tuşlarını içermektedir. Avustralya'nın yangın güvenliği yönetmeliklerine göre, tüm kapsüllerin kilidinin açık kalması gerekmektedir. Tüm bu unsurları içeren gösterge paneli ile gri ve altın sarısı kullanımı fütüristik bir görünüm sunmaktadır. Diğer yandan hem gri renk halı, perde ve duvar kâğıdı kullanımı hem de yeşil ağırlıklı banyo tasarımı konuklara evde olma hissini vermektedir (Görsel 17).

Görsel 17. Kapsüllerin görünümü ve ortak banyo

Otelde 100x200 cm ve 160x200 cm olmak üzere iki farklı boyutlara sahip kapsül bulunmaktadır. Beyaz renk ve ayna kullanımı iç mekânın daha geniş, aydınlık, ferah ve modern algılanmasını sağlamaktadır (The Capsule Hotel, 2017) (Görsel 18).

Görsel 18. Kapsüllerin iç mekânı

SONUÇ

Yirminci yüzyıl ütopyalarının yansıması olan kapsül oteller günümüzde konaklama endüstrisinde büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Kapsül otellerin tercih edilmesinde ekonomik faktörlerin yanı sıra destinasyon içerisindeki konumu, mevcut sınırlı alandan en iyi şekilde yararlanarak sunduğu imkânlar ve işlevselliği önemli rol oynamaktadır. Kapsül oteller ekonomik açıdan avantajlı olsa da bazı müşteriler tarafından klostrifik olarak görülmesi en büyük dezavantajlarından. Bu çalışmada üç kapsül otel örneği seçilerek incelenmiştir. Dünya'daki ilk kapsül otel olan Capsule Inn Osaka, 1,81 m²'lik uyku kapsüllerinden oluşmaktadır. Literatürde ise kapsül oteller 2-2,5m²'lik bir alana sahip olan birimler olarak tanımlanmıştır. Seçilen örnek kapsül otellerin alanları da bu mekânsal büyüklük aralığında yer almaktadır. Literatüre göre Asya ülkeleri için uygun olan boyut, Avrupa ve ABD için küçük olabilmektedir. Fakat literatürde yer alan aksine Nine Hours Kapsül Otel ve KINN Kapsül Otel, Asya ülkeleri olan Japonya ve Singapur'da yer almalarına rağmen Avustralya'da bulunan Kapsül Otel-Sidney'den mekânsal olarak daha büyüktür. Kapsüllere giriş, yan giriş ve ön giriş olarak ikiye ayrılmaktadır. Nine Hours Kapsül Otel ön girişe; KINN Kapsül Otel ve Kapsül Otel-Sidney ise hem ön hem de yan girişe sahiptir. Nine Hours Kapsül Otel'de kapsüller şaşırtmalı konfigürasyonda iki sıra; diğer seçilen kapsül otel örneklerinde ise istiflenmiş konfigürasyonda iki sıra olarak yerleştirilmiştir. Kapsül otellerin olumsuz yönlerinden biri kapsüllerin yan yana konumlanmasından dolayı ortaya çıkan ses iletimi problemidir. Bu kapsamda KINN Kapsül Otel de her kapsül ses yalıtımına uygun şekilde tasarlanmıştır.

Çalışmada incelenen kapsül otellerde, estetik ve ergonomik açıdan kapsüllerin iç mekânında dik açılardan kaçınılması keskin kenarları olmayan formlara yer verildiği tespit edilmiştir. İncelenen oteller malzeme ve renk

kullanımları açısından farklılık göstermektedir. Örneğin KINN Kapsül Otel’de kullanılan ahşap malzemeler, sıcak bir ortam veya ev hissi uyandırmaktadır. Buna karşılık, Nine Hours Kapsül Otel ve Kapsül Otel-Sidney’de tercih edilen beyaz renk ve sade form seçimi fütüristik bir izlenim vermektedir. Aynı zamanda beyaz renk kullanımı kapsüllerin daha geniş, ferah ve aydınlık algılanmasını sağlamaktadır. Kapsül iç mekân donatılarına bakıldığında, Nine Hours Kapsül Otel, diğer otellere göre daha sade bir tasarım anlayışına sahiptir. KINN Kapsül Otel’de kullanılan açılır-kapanır masa gibi fonksiyonel elemanlar, alan kullanımını optimize etmektedir. Aynı zamanda Kapsül Otel-Sidney’de diğer otellerden farklı olarak, klima, kasa, yangın tüpü, USB girişleri ve konforu arttırmak amacıyla halı ve perde kullanımı görülmektedir. Kapsül otellerin ortaya çıkış amacı olan havaalanında veya tren istasyonlarında bulunma özelliği sadece Nine Hours Kapsül Otel’de görülmektedir. Fakat tüm oteller kent merkezlerinde yer almakta ve şehrin önemli destinasyonlarına yürüyerek ulaşma imkânı sunmaktadır. Çalışma kapsamında kapsül otellerin mekânsal organizasyonu, kapsül dağılımı, kapsül girişi, ses yalıtım, havalandırma, iç mekân donatıları, ıslak hacimler, yemek alanı, çamaşırhane, renk tercihi ve konum başlıkları altında incelenerek tespit edilen ve yukarıda aktarılan bulgular Tablo 2’de özetlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, gelecekteki kapsül otel tasarımlarında işlevselliğin, kullanıcı deneyiminin ve memnuniyetinin iyileştirilmesine yönelik olarak ses yalıtımı ve havalandırma sistemlerinin, iç mekân donatılarının, renk tercihinin ve konum seçiminin kapsamlı bir şekilde ele alınması önerilmektedir.

Tablo 2. Seçilen kapsül otel örneklerinin karşılaştırmalı analizi

	Nine Hours Kapsül Otel (Japonya)	KINN Kapsül Otel (Singapur)	Kapsül Otel-Sidney (Avustralya)
Kapsüllerin Mekânsal Büyüklüğü (Tek Kişilik)	2, 25 m ²	2,16 m ²	2 m ²
Kapsül Dağılımı	Şaşırtmalı-2 sıra	İstiflenmiş-2 sıra	İstiflenmiş-2 sıra
Kapsül Girişi	Ön giriş	Ön giriş ve yan giriş	ön giriş ve yan giriş
Ses Yalıtımı	Yok	Var	Yok
Havalandırma	-	Var	Var
Kapsül iç mekân donatılar	Ayarlanabilir ışık, priz ve stor perde	Açılır-kapanır masa, makyaj aynası, şarj prizi ve panjur	Klima, kasa, yangın tüpü, ayna, USB girişleri ve ayarlanabilir ışık
Islak Hacimler (lavabo, tuvalet, banyo)	Ortak kullanım	Ortak kullanım	Ortak kullanım
Yemek Alanı	Var	Var	Var
Çamaşırhane	Yok	Var	Var
Renk Tercihi	Siyah, beyaz ve pastel renkler	Kahverengi tonları	Beyaz, gri, altın sarısı ve yeşil
Konum	Namba İstasyonu’na 1 dakikalık yürüme mesafesindedir	Kent merkezinde, metro ve tren istasyonlarına yürüme mesafesindedir	Sidney Havaalanı, tren veya araba ile 20 dakika uzaklıktadır

Küresel ölçekte yaygınlaşmasına rağmen literatürde kapsül oteller üzerine yapılan akademik çalışmalar bunu karşılayacak sayıda değildir. Özellikle mimarlık ve iç mimarlık alanlarında bu konudaki araştırmalar oldukça sınırlıdır. Dolayısıyla kapsül otellerle ilgili akademik çalışmaların artırılması ve literatürdeki boşluğun doldurulması önerilmektedir. Bu çalışmanın hem 20. yüzyıl ütopyalarının günümüze yansımaları ve mikro mimari kavramının gelişimini aktarması açısından hem de kapsül otellerin tasarımı özelinde önemli ve özgün olduğu düşünülmektedir.

Son yıllarda birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de kentleşmeye bağlı nüfus artışı yaşanmaktadır. Öte yandan Türkiye’nin sosyal ve ekonomik koşulları uygun fiyatlı konaklama ihtiyacını artırmış ve bu doğrultuda küçük alanlarda daha fazla kişiye hizmet sunan kapsül otel konseptinin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Dolayısıyla bu çalışmada yapılan analizlerin Türkiye’de tasarlanacak olan kapsül otel tasarımlarına katkı sağlaması hedeflenmektedir. Gelecekteki çalışmalarda, kapsül otel tasarım anlayışının, nüfus yoğunluğunu, zorunlu olarak veya isteyerek, küçük alanlara sığdırma çabasıyla ütopyadan distopyaya dönüşme riski açısından ele alınabilir. Ayrıca kapsül otelleri deneyimleyen kullanıcılarla anket ve gözlem yöntemleri uygulanarak işlevsellik, mekânsal konfor ve psikolojik etkiler açısından daha kapsamlı analizler yapılması önerilmektedir. Bu çalışmanın, gelecekteki kapsül otel tasarımlarına mekânsal hacim, renk kullanımı, kapsül dağılımı ve girişi, konum ve gerekli donatılar açısından katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Authors' Contributions

The 1st author contributed 50%, the 2nd author contributed 50% to the study.

Competing Interests

There is no potential conflict of interest.

Ethics Committee Declaration

Ethics committee approval is not required.

KAYNAKÇA

- Altun, D. (2022). *Kısa dönem konaklama üniteleri: Uyku kabinlerinin kullanıcı ile olan ilişkisi* [Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Arslan, M. E. (2006). *20. yüzyıl teknolojik ütopyelerinin, hareketlilik, esneklik/uyabilirlilik ve teknoloji kavramları bağlamında çağdaş konut tasarımına etkisi* [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bagio, A. C. & Budidharmanto, L. P. (2023). Guest pro-environmental behavior towards the implementation of energy efficiency through smart key technology in capsule hotel. *Indonesian Journal of Social and Environmental Issues*, 4(2), 184-191. <https://doi.org/10.47540/ijsei.v4i2.1009>
- Barışık, G. O. & Özen, E. S. (2020). Dar mekanlarda esnek ve fonksiyonel mutfak tasarımları. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (26), 537-561.
- Baydaroğlu, M. (2022). *Tracing traditional elements of Japanese architecture through contemporary micro houses in Japan* [Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi
- Belentepe, A. & Kariptaş, F. S. (2019). Mikro konutların iç mekân tasarımının incelenmesi. *Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 2(2), 179-195. <https://doi.org/10.46373/hafebid.603795>
- Bilquish, I. & Susanto, D. (2018, Ağustos 12-14). Reveal the type of micro-units as a living place in Jakarta apartments. *2nd International Conference on Smart Grid and Smart Cities (ICSGSC 2018)* İçinde (ss. 10-15), Kuala Lumpur, Malaysia. IEEE. <https://doi.org/10.1109/ICSGSC.2018.8541299>
- Boonbanjerd Sri, K. (2012). *Capsule homes: Creating space within space* [Doktora Tezi, Massachusetts Institute of Technology]. MIT Libraries.
- Chen, H. J., Wong, S. W., Bilgihan, A., & Okumus, F. (2020). Capsule hotels: Offering experiential value or perceived as risky by tourists? An optimum stimulation level model. *International Journal of Hospitality Management*, 86(102434), 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2019.102434>
- Cook, P. (Ed.). (1999). *Archigram*. Princeton Architectural Press.
- Çalhan, H. (2023). Turizmde inovatif bir ürün olarak kapsül otellerin incelenmesi. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 6(1), 112-130. <https://doi.org/10.33083/joghat.2023.252>
- Davey, L. (1991). The application of case study evaluations. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2(9), 1-2. <https://doi.org/10.7275/02g8-bb93>
- Dornob. (2022, 23 Haziran). *Minimalist 9 Hours Capsule Hotel*. Dornob. <https://dornob.com/9-hours-small-boutique-pod-hotel-features-minimalist-luxury/> (19.11.2024).
- Duran, Ö. (2011). *Mimarlık ve bilim kurgu edebiyatı bağlamında Archigram'dan ve Reeve'den öğrendiklerimiz* [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Fragkou, D. & Stevenson, E. V. (2012). Study of beehive and its potential "biomimicry" application on capsule hotels in Tokyo, Japan. *Proceedings of the 2nd Conference of People and Buildings*, London Metropolitan University.
- Globalization & World Cities. (2025). *The world according to GaWC*. <https://gawc.lboro.ac.uk/gawc-worlds/the-world-according-to-gawc/> (12.03.2025).
- Gunawan, Y., Gaol, F. L., & Matsuo, T. (2024). Unveiling risks through machine learning: analyzing Indonesian user feedback dataset of capsule hotel experiences. *Kesatria: Jurnal Penerapan Sistem Informasi (Komputer dan Manajemen)*, 5(2), 395-404.
- Haack, L. & Höpfner, J. (2010). Microarchitecture-experiments in space optimisation. C. Schittich (Ed.), *Detail small structures: compact dwelling, temporary structures, room modules* İçinde (s. 11-23). Birkhauser.
- Hjgher Studio. (2024). *KINN Hotel*. Hjgher Studio. <https://hjgher.com/projects/kinn/> (19.11.2024).

- Hunn, P. (2017, 9 Haziran). *2001: A Space Odyssey* meets *The Great Gatsby*: Australia's first capsule hotel opens in Sydney. Architecture, Au. <https://architectureau.com/articles/2001-a-space-odyssey-meets-the-great-gatsby-australias-first-capsule-hotel-opens-in-sydney/> (19.11.2024).
- Iglesias, T. (2014). The promises and pitfalls of micro-housing. *Zoning and Planning Law Report*, 37(10), 1-12.
- İslamoğlu, H. & Almacık, Ü. (2019). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Beta Yayınevi.
- Jablonska, J., Tarczewski, R., & Trocka-Leszczynska, E. (2018). Ergonomic solutions in capsule hotels? J. Charytonowicz, C. Falcão (Ed.), *Advances in human factors, sustainable urban planning and infrastructure* içinde (ss. 239-248). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-60450-3_23
- Kurnalı, M. (2022). Mikro mekânlarda iç mekân ergonomisi. *International Journal of Engineering Research and Development*, 14(3), 20-31. <https://doi.org/10.29137/umagd.1197616>
- Kurokawa, K. (1977). *Metabolism in architecture*. Studio Vista.
- Lee, T. Y. (2013). *Top 10 trends of the next generation of travel: The millennials*. HVS Global Hospitality Services.
- Lee, W. S., Lee, J. K., & Moon, J. (2018). Study on the preference for capsule hotel attributes using a choice experiment. *Tourism Economics*, 24(4), 492-499. <https://doi.org/10.1177/1354816618765345>
- Lemy, D. M. & Heidi, E. (2019). The potential of capsule hotel service in Semarang. *E-Journal of Tourism*, 6, 196-209. <https://doi.org/10.24922/eot.v6i2.49944>
- Lin, Z. (2011). Nakagin Capsule Tower and the Metabolist Movement revisited. *Journal of Architectural Education*, 65, 13-32. <https://doi.org/10.1111/j.1531-314X.2011.01158.x>
- Mallgrave, H. F. (2005). *Modern architectural theory: A historical survey, 1673-1968*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511497728>
- Michael, G., Yaacob, N. M., & Ali, Z. M. (2018). The capsule living unit reconsidered a utopia transformed reality. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 26(3), 1405-1417.
- Nine Hours. (t.y.a). *9h nine hours Namba Station*. Nine Hours. <https://ninehours.co.jp/en/namba-station> (19.11.2024).
- Nine Hours. (t.y.b). *Our features*. Nine Hours. <https://ninehours.co.jp/en/stay-services> (19.11.2024).
- Olorunsola, V. O., Saydam, M. B., Lasisi, T. T., & Eluwole, K. K. (2023). Customer experience management in capsule hotels: A content analysis of guest online review. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, 6(5), 2462-2483. <https://doi.org/10.1108/JHTI-03-2022-0113>
- Özturan, Ö. (2015). Teknolojik gelişmelerin iç mekân biçimlenişine etkisi. *İç Mimarlık Dergisi*, (5), 125-135.
- Richmond, S. (2012). *Micro-living: Learning to live large in small spaces* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Victoria University of Wellington <https://doi.org/10.26686/wgtm.17011805.v1>
- Rutes, W. A., Penner, R. H., & Adams, L. (2001). *Hotel design, planning and development*. Norton & Company.
- Sekman, A. (2017). Kentsel formların ütopya ve distopya kavramları bağlamında irdelenmesi. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 11(23), 103-120.
- Šenk, P. (2013). The concept of capsule architecture as experiment; origins and manifestations with selected examples from Slovenia and Croatia. *Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 21(2), 351-361.
- Šenk, P. (2018). *Capsules: Typology of other architecture*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315272177>
- Soub, N. M. H. & Memikoğlu, İ. (2020). Exploring the preferences for micro-apartments. *Online Journal of Art & Design*, 8(2), 88-99.
- Şekerci, C. & Taştan, Z. (2024). Mikro mekân kavramının örnekler üzerinden incelenmesi. E. Selçuk (Ed.), *Mimarlık, planlama ve tasarım alanında uluslararası araştırmalar V* içinde (ss. 97-117). Eğitim Yayınevi.
- Şensoy, G. (2016). *Mimarlıkta eleştiri bağlamında ütopya önermeleri* [Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Tamari, T. (2014). Metabolism: Utopian urbanism and the Japanese modern architecture movement. *Theory, Culture & Society*, 31(7-8), 201-225. <https://doi.org/10.1177/0263276414547777>
- The Capsule Hotel. (2017). *Capsule*. The Capsule Hotel. <https://www.thecapsulehotel.com.au/rooms> (19.11.2024).
- Tüzünkan, D. (2017). The relationship between innovation and tourism: The case of smart tourism. *International Journal of Applied Engineering Research*, 12(23), 14861-14867.
- Urban Land Institute. (2014). *The macro view on micro units*. Urban Land Institute.
- Yu, H. & Akita, T. (2019). The effect of illuminance and correlated colour temperature on perceived comfort according to reading behaviour in a capsule hotel. *Building and Environment*, 148, 384-393. <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2018.11.027>

World Architecture. (2019, 18 Aralık). *Naruse Inokuma Architects reinvents capsule hotel experience with more functionality in this hotel*. World Architecture. <https://worldarchitecture.org/article-links/eeenf/naruse-inokuma-architects-reinvents-capsule-hotel-experience-with-more-functionality-in-this-hotel.html> (19.11.2024).

Yücel, S. & Seçer, F. K. (2019). Mikro hacimlerde mobilya sistemleri. *Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 2(1), 103-112.

Görsel Kaynakçası

Görsel 1: Lin, Z. (2010). *Kenzo Tange and the Metabolist Movement: Urban utopias of modern Japan*. Routledge.

Görsel 2, 3, 5, 6, 8: Kurokawa, K. (1977). *Metabolism in architecture*. Studio Vista.

Tablo 1a: MoMA. (t.y.). *Peter Cook: Plug-in City: Maximum Pressure Area, project (Section), 1964*. MoMA. <https://www.moma.org/collection/works/797> (25.03.2024).

b: Cook, P. (Ed.). (1999). *Archigram*. Princeton Architectural Press.

c-d: Sadler, S. (2005). *Archigram: Architecture without architecture*. MIT Press.

Görsel 4, 9: Görsel 4, Şenk (2018: 115)'ten düzenlenmiştir. Şenk, P. (2018). *Capsules: Typology of other architecture*. Routledge.

Görsel 7: Michael, G., Yaacob, N. M., & Ali, Z. M. (2018). The capsule living unit reconsidered a utopia transformed reality. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 26(3), 1405-1417.

Görsel 10: Lee vd. (2018: 495)'den düzenlenmiştir. Lee, W. S., Lee, J. K., & Moon, J. (2018). Study on the preference for capsule hotel attributes using a choice experiment. *Tourism Economics*, 24(4), 492-499.

Görsel 12, 14: Naruse-Inokuma. (2024, 2 Ekim). *9h nine hours Namba Station*. Naruse-Inokuma. <https://goo.gd/w9jtd> (19.11.2024).

Görsel 13: Nine Hours. (t.y.a). *9h nine hours Namba Station*. <https://ninehours.co.jp/en/namba-station> (19.11.2024).

Naruse-Inokuma. (2024, 2 Ekim). *9h nine hours Namba Station*. Naruse-Inokuma. <https://goo.gd/xxyx> (19.11.2024).

Görsel 15, 16: KINN. (2024, 7 Ekim). *KINN Capsule*. <https://staywithkinn.com/> KINN. (19.11.2024).

Booking.com. (2024). *KINN Capsule*. Booking. <https://www.booking.com/hotel/sg/kinn-singapore.en-gb.html?activeTab=photosGallery> (19.11.2024).

Görsel 17: Hunn, P. (2017, 9 Haziran). *2001: A Space Odyssey meets The Great Gatsby: Australia's first capsule hotel opens in Sydney*. Architecture, Au. <https://architectureau.com/articles/2001-a-space-odyssey-meets-the-great-gatsby-australias-first-capsule-hotel-opens-in-sydney/> (19.11.2024).

The Capsule Hotel. (2017). *Capsule*. <https://www.thecapsulehotel.com.au/rooms> (19.11.2024).

Görsel 18: The Capsule Hotel. (2017). *Capsule*. <https://www.thecapsulehotel.com.au/rooms> (19.11.2024).

Hunn, P. (2017, 9 Haziran). *2001: A Space Odyssey meets The Great Gatsby: Australia's first capsule hotel opens in Sydney*. Architecture, Au. <https://architectureau.com/articles/2001-a-space-odyssey-meets-the-great-gatsby-australias-first-capsule-hotel-opens-in-sydney/> (19.11.2024).

Authors' Biography

Merve Köse received her bachelor's (2019) and master's (2023) degrees in architecture from Atılım University. Currently works as a research assistant at Atılım University, Faculty of Fine Arts, Design and Architecture, Department of Fine Arts and Elective Courses.

İpek Memikoğlu is an associate professor in the Department of Interior Architecture and Environmental Design at Atılım University. She graduated from I.D. Bilkent University with a degree in Interior Architecture and Environmental Design. She also earned her MFA and PhD in the same field from I.D. Bilkent University. Her research interests include spatial cognition, wayfinding, virtual reality, universal design, and interior design. She has published articles in various international journals and contributed to edited books.